

UNESCO en Italië beschermen Afghaans erfgoed

De meeste mensen kennen Bamyan van de twee reusachtige Boeddhabeelden die er in 2001 werden opgeblazen door het talibanregime. Bamyan herbergt echter nog ander waardevol erfgoed, zoals Shahr-i-Zohak (Rode Stad): indrukwekkende ruïnes van een fort dat de toegang tot Bamyan bewaakte in de twaalfde en dertiende eeuw. Het is een van de sites die worden gerestaureerd met steun van UNESCO en Italië.

Bamyan telt verschillende Boeddhistische kloosters en forten uit de islamitische periode die getuigen van Indische, Griekse, Romeinse, Sassanidische en islamitische invloeden.

UNESCO en Italië maken 900 000 euro vrij voor het nieuwe erfgoedproject. Het zal onder meer opleidingen in erfgoedbeheer omvatten maar ook bewustmaking rond andere sites die in aanmerking komen voor erkenning als werelderfgoed, zoals Herat, Balkh en de Tuin van Babur. Herat dateert uit de Avestische periode en omvat een aantal historische sites waaronder de Citadel van Herat en het Mosallah Complex. Balkh is een historische stad en het centrum van de leer van het zoroastrisme in het noorden van Afghanistan. De Tuin van Babur is een historisch park in Kaboel.

UNESCO en Italië werken al langer samen rond de bescherming van het Afghaanse erfgoed. Deze samenwerking kreeg in 2002 een nieuwe impuls toen Italië het Mausoleum Abdul al-Razzaq in Ghazni in eer herstelde, de Minaret van Jam tegen overstromingen beschermde en noodmaatregelen trof om de Vijfde Minaret in het Mosallah Complex van Herat te beschermen.

Het nieuwe project zal aansluiten bij inspanningen van Japan en Zwitserland om te helpen bij de bescherming van de Bamyan werelderfgoed site in Afghanistan. Een gecoördineerde aanpak zal verschillende internationale en Afghaanse institutionele partners doen samenwerken om het erfgoed van Afghanistan te vrijwaren en de ontwikkeling van de Bamyan vallei te bevorderen.

Als onderdeel van het project zal UNESCO de activiteiten coördineren om de oude islamitische overblijfselen van Shar-e-Gholghola te conserveren. De conservatiewerken zullen op beeld worden vastgelegd door de Italiaanse documentairemaker Duilio Giammaria om binnen en buiten Afghanistan aan bewustmaking te doen voor het belang van erfgoedbescherming en culturele ontwikkeling.

Centrale databank mariene soorten

Vorige schattingen die spraken van ruim een miljoen mariene soorten blijken nu "weinig waarschijnlijk," aldus Ward Appeltans van UNESCO's Intergouvernementele Oceangrafische Commissie (IOC). Hij leidt een team van 120 taxonomen dat verantwoordelijk is voor het nieuwe World Register of Marine Species (WoRMS), een databank die wordt bijgehouden en online aangeboden door het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) in Oostende.

De onderzoekers maken melding van zo'n 220 000 tot 230 000 gekende mariene eukaryoten: een grote groep van organismen waartoe de meeste mariene soorten behoren, met uitzondering van bacteriën, archaeobacteriën en virussen. Eukaryoten vormen een van de drie domeinen waarin het leven kan verdeeld worden. Het zijn alle organismen waarvan de cellen een celkern bevatten die omgeven is door een membraan. Heel wat levensvormen behoren tot dit domein, gaande van eencelligen, schimmels, planten, dieren en algen.

Op basis van de eerdere ontdekkingen, voorspellen statistische modellen dat er tussen de 320 000 en 760 000 eukaryoten leven in de oceanen. Dit zou betekenen dat een tot twee derden van de mariene soorten nog niet bekend zijn.

"Wetenschappers zijn al meer dan 250 jaar bezig met het beschrijven van het leven in de oceaan (en aan land) maar er was geen centrale plaats waar alles geregistreerd werd," zegt Appeltans. "Al wat een wetenschapper hoeft te doen is een paper publiceren. Het gevolg is dat veel soorten meer dan een keer beschreven zijn. We ontdekten dat dit het geval is voor meer dan 40% van de gekende soorten. Het leidt onder meer tot verwarring over de naam van soorten. Door alle informatie te centraliseren en toegankelijk te maken voor wetenschappers, verhelpen we dit probleem."

De database is ook een waardevol instrument voor het evalueren van de toestand van de mariene biodiversiteit. Zo komt er onder meer een grote studie uit in 2014 over het leven in de oceanen.

Het register komt er in een periode waarin de ontdekking van soorten in de lift zit. Het voorbije decennium zijn er meer soorten beschreven dan in alle voorgaande decennia samen. Als deze trend zich doorzet, zullen we tegen het einde van de eeuw alle mariene soorten ontdekt hebben.